

**DET ER
DIT HJEM
– FRIT VALG AF
ÆLDREPLEJE**

VENSTRE

De ældre er gamle nok til at bestemme selv

Når man som medarbejder træder indenfor i en ældre medborgers hjem, så er man gæst i vedkommendes hjem, og det skal adfærden afspejle. Det handler grundlæggende om værdighed og respekt for det enkelte menneske.

Kendte medarbejdere og faste teams om den ældre

Venstre ønsker at styrke rekrutteringen af faste og engagerede medarbejdere, så vores ældre medborgere møder så få forskellige medarbejdere i deres hjem som muligt. Det styrker trygheden - ikke mindst i alderdommen.

Derfor ønsker Venstre at indføre faste lokale teams efter hollandsk forbillede, hvor der sikres, at der som udgangspunkt maksimalt er 3-5 medarbejdere, der kommer i den ældres hjem.

Det skaber også mere forpligtende relationer ældre og medarbejdere imellem. Det skaber tryghed og værdighed, og erfaringer fra såvel andre kommuner og fra vores nabolande viser også, at det reducerer sygefraværet og skaber mere arbejdsglæde hos den enkelte medarbejder.

At ændre opbygningen i den kommunale hjemme- og sygepleje skal også sikre en ændret kultur, hvor flere beslutninger delegeres til den enkelte nøglemedarbejder, og der reduceres på den spildtid, som mange medarbejdere i dag oplever på lange køreture eller ved bureaukratiske procedurer, der ikke giver den ældre mere værdi eller skaber faglig mening hos den enkelte medarbejder.

Frit valg og borgernes behov i centrum

Vi skal have respekt for, at ældre har lige så forskellige ønsker i alderdommen, som de har haft gennem hele livet. Det gælder især, når man står over for at skulle på plejehjem. Derfor er det også væsentligt, at der er flere leverandører af pleje og hjælp i Sønderborg Kommune. Sagen, hvor Socialdemokraterne i den forgangne valgperiode ville nedlægge Dalsmark plejehjem, viste med tydelighed, at det kræver et nyt flertal i Sønderborg Kommune, hvis vi skal sikre reelt frit valg for de ældre og deres pårørende.

Uanset om man bor i egen bolig eller er flyttet på et plejehjem, skal der fortsat være plads til individuelle valg. Det betyder, at man også skal have mulighed for at tilkøbe ekstra ydelser fra private leverandører af pleje og praktisk hjælp. Og Venstre ønsker her, at flere lokale virksomheder får mulighed for at tilbyde deres hjælp og ekspertise.

Det skal være tydeligt og veloplyst, at man har frit valg og rettigheder som ældre i Sønderborg Kommune. Det gælder både til at vælge leverandør af mad eller til praktisk og

personlig hjælp. Frit valg er kun reelt, hvis man kender sine valgmuligheder. Det er også vigtigt, at der sikres frit valg til at vælge fx forskellige genoptræningsmuligheder, tilbud og behandling i eget hjem.

Tryghed, værdighed og respekt skal være grundlæggende værdier i ældreplejen

Derfor er det også væsentligt, at vores medarbejdere både har empati og en faglig uddannelse. Og vi har heldigvis mange dygtige medarbejdere i ældreplejen – både den kommunale og den private. Men Sønderborg Kommune er i dag også præget af alt for stort sygefravær i ældresektoren, store rekrutteringsproblemer og for mange medarbejdere uden en reel uddannelse.

Det forbedres ikke ved at ældre- og plejesektor ender som en problemknuiser for jobcenteret. Har man ikke de menneskelige og faglige kompetencer, der er grundlaget for, at man kan blive en skattet medarbejder på ældreområdet, så er det ikke der, man skal sendes i praktikforløb.

Derfor skal der målrettet sættes ind mod det høje sygefravær og de problemer, som vi bl.a. har set på plejehjem på Nordals. Det handler både om ordentlig og ansvarlig ledelse, men også om at sikre, at vores medarbejdere har den rette uddannelse og faglighed samt er menneskeligt klædt på til opgaven.

Venstre vil sikre, at alle borgere tilbydes et trygt og værdigt seniorliv med valgfrihed og respekt for individuelle ønsker og behov. Venstre lægger vægt på, at alle skal sikres retten til at træffe egne valg og tage ansvar for deres hverdag, også når alderen øger behovet for praktisk og personlig hjælp.

Friplejehjem

Der skal i Sønderborg Kommune sikres større valgfrihed for den enkelte ældre medborger, og en del af det er også at sikre, at der kan oprettes friplejehjem i kommunen. I dag har vi Dalsmark Plejehjem i Rinkenæs, som er en del af Danske Diakonhjem, som er meget velfungerende, men det vil for Venstre være naturligt, at vi ser positivt på etablering af friplejehjem i fx Sønderborg og på Als, så der også sikres nærhed til det lokalområde, som den ældre har hørt til og fortsat ønsker at være en del af. Offentlige plejecentre skal stadig være hovedreglen, men private plejehjem kan fungere som et godt alternativ og understøtte de ældres valgmuligheder.

Bolig og botilbud

Længst mulig i egen bolig bør ikke være et fravalg af plejehjem, men det bør være et tilvalg af den aktuelt bedst egnede bolig for den ældre. Venstre arbejder for, at der i kommunen skabes et varieret botilbud, når ældre ønsker at fraflytte familieboligen.

Der er behov for flere senior- og ældreegnede boligmuligheder rundt i hele kommunen, og der er brug for sociale fællesskaber såsom seniorkollektiver ("Ollekoller") og andre typer af seniorbofællesskaber.

Der er også behov for boliger med mulighed for særlig omsorg fx i tilknytning til plejecentrene. Ikke alt er en kommunal opgave, men Venstre vil skabe grundlaget i planlægningen.

Aktiv hele livet - også i alderdommen

Kommunens tilbud i aktivitetscentre bruges af mange ældre. Venstre ønsker, at der i samarbejde med foreningsliv - herunder Ældresagen - sker en udbygning af ledsageordningerne til aktivitetscentre, bevægelse og lign. for ikke-selvhjulpne borgere. Der skal arbejdes for at sikre livskvalitet, som kan modvirke ensomhed og isolation.

Venstre ønsker at skabe bedre rammer for det aktive og frie seniorliv. Det skal gøres ved et styrket, forpligtende samarbejde med fx Ældresagen og andre etablerede foreninger. Vi ønsker også at åbne kommunens døre for frivillige seniorer, som ønsker at fungere som mentorer for børn og unges oplevelse og forståelse af livet. Det kan bl.a. være gennem samarbejder med børnehaver og skoler, som det kendes fra andre kommuner, og som skaber generationsmøder og glæde hos såvel børn som ældre.

Opgør med ensomhed. Ældre fortjener tryghed, livskvalitet og gode forhold

Alle fortjener en værdig alderdom. I Venstre vil vi styrke det gode ældreliv med fokus på ensomhed, de svageste ældre og en værdig sidste tid.

Og det er der brug for. Ingen fortjener en trist alderdom uden netværk, omsorg eller plaget af ensomhed. Den triste kendsgerning er desværre, at rigtig mange ældre i dag lever i ensomhed.

Med ensomhed følger ofte tab af livsmod, ringe livskvalitet og især ældre mænd bliver alt for ofte så triste, at de vælger livet fra. Det skal vi være bedre til at forebygge.

Overgangen fra aktivt arbejdsliv til aktiv pensionist er svær for mange. Den overgang vil vi gerne gøre mindre brat og mere smidig. Vi skal skabe ældrevenlige byrum, så de ældre får talt mere sammen.

Plejhjemsbestyrelser

Venstre ønsker lokale plejhjemsbestyrelser på de kommunale plejhjem.

Plejhjemsbestyrelserne skal sikre bedre inddragelse i hverdagen af beboerne, de pårørende, lokale ildsjæle, kommunale repræsentanter m.fl., der skal have større indsigt i og indflydelse på aktuelle og lokale beslutninger med betydning for hverdagen på

plejehjemmet. Den enkelte plejehjemsbestyrelse skal kunne holde ledelsen ansvarlig i forhold til at sikre, at de ældre bliver mødt af en værdig ældrepleje med nærvær og omsorg. For Venstre er det vigtigt, at de enkelte plejehjem opnår større selvstændighed, og vi ser klare fordele i, at alle vores plejehjem får friheden til at kunne udvikle sig i forskellige retninger og lægge vægt på forskellige ting; natur, musik, dyr, bevægelse, eller hvad plejehjemmets beboere og pårørende finder rigtigt.

Værdig omsorg, mere tid

Den basale pleje skal ikke bare være i orden - den skal være fagligt forsvarlig og baseret på respekt for det enkelte menneske. Derfor ser Venstre det som naturligt, at de penge som Sønderborg Kommune sparer ved at sikre, at flere ikke-vestlige indvandrere kommer i arbejde, bruges på at styrke ældreområdet, så der er flere penge til at løfte hjælpen til den enkelte ældre.

V Venstre ønsker, at der laves en klar politisk aftale om, at hver krone, der spares ved at flere ikke-vestlige indvandrere kommer i arbejde, går ubeskåret til at løfte ældreområdet.

Derudover skal der generelt ses forbedringer på ældreområdet med mere frit valg, færre hjemmehjælpere omkring den enkelte og bedre tid. Det skaber tryghed for den ældre - også hos de pårørende.

Bedre ledelse, mindre sygefravær

Venstre vil fortsat fokusere på, at god ledelse skaber den rette arbejdskultur og et godt arbejdsmiljø for medarbejderne. God ledelse, ansvar og respekt for den enkelte medarbejder er også med til at gøre dem stolte af deres arbejde.

Vi skal sørge for, at kommunen har de rigtige ledere på ældreområdet, som besidder de uddannelser og kompetencer, der gør dem til gode ledere. Dem har vi heldigvis mange af, men vi har også områder, hvor der har været meget udskiftning, og hvor der ikke er fundet den/de rette leder(e). En god leder skal altid gå forrest og vise vejen for sine medarbejdere. Dårligere ledere giver dårligt personale og dårligt arbejdsmiljø, som går ud over vores ældre borgere.

Bedre fastholdelse gennem uddannelse.

Som en del af en fastholdelsesstrategi skal medarbejdere, der arbejder ufaglært, tilbydes uddannelse, herunder som voksenlærlinge og gennem udlagte uddannelsesforløb, så den enkelte medarbejder fagligt oplever, at der er en konkret udviklingsplan for den enkelte og

også en respekt for, at mange er et sted i deres liv med familie og faste omkostninger, hvor det ikke er en mulighed at klare sig på uddannelsesstøtte under uddannelsesforløb.

Sønderborg Kommune skal derudover være bedre til at tage elever ind på ældreområdet i tæt samarbejde med SOSU-skolerne i Syd og også bruge de stærke frivilligordninger som en mulig rekrutteringskanal. Og der skal stilles klare krav om at aktører, der løfter opgaver på ældreområdet også løfter deres uddannelsesansvar og tager elever.

Færre vikarer, frivillige og mindre bureaukrati

Personaleplanlægning skal begrænse brug af vikarer. Og derudover skal der positivt og aktivt arbejdes tæt sammen med frivillige om hvilke opgaver de kan løse og som kan give den enkelte ældre mere indhold i hverdagen. De frivillige organisationer og de mange frivillige, der i dag hjælper til på vores plejehjem og centre, er en gave som vi skal værdsætte.

Unødvendig dokumentation i ældreomsorgen skal afskaffes. Det er en politisk og ledelsesmæssig opgave at afskaffe bureaukrati, processer og papirgange, der tager tid væk fra den enkelte ældre.

Der skal også hele tiden ses på, hvordan medarbejderne gennem delegation kan løfte flere sundhedsfaglige opgaver, mens rengøring og praktiskfaglige opgaver så tilsvarende kan løftes af andre medarbejdergrupper. Der vil også sikre, at sygeplejerskerne kan delegerede flere opgaver til sosu-assistenten og at sygeplejerskerne i hjemmeplejen tilsvarende kan løfte flere opgaver efter delegation fra plejehjemslægen og egen læge.

Øget brug af velfærdsteknologi kan også frigøre tid til den ældre, og det som den enkelte ældre finder vigtigt at få hjælp til.

Det handler grundlæggende om at løse opgaver på rette kompetenceniveau og ikke overstyre arbejdet og tage ansvaret fra den enkelte medarbejder. Ledelsen og medarbejderne skal sættes fri - så der bliver mere tid og flere "varme hænder" - til de borgere, der har mest brug for hjælp og arbejdsglæden kan løftes.

Kvaliteten skal være i fokus gennem løbende tilfredshedsmålinger hos borgere og deres pårørende såvel som hos medarbejderne.

Mennesker med særlige behov - demens.

Som en naturlig konsekvens af at vi bliver flere ældre, vil vi også få flere medborgere med demens. Venstre vil sikre tidlig opsporing og øget kvalitet i udredning og behandling. Det er vigtigt, at der er tilstrækkelig kapacitet på vores plejehjem til aflastning for de pårørende og på anden måde støtte og hjælp til pårørende, som har en dement ægtefælle.

På alle kommunens plejecentre er der stort fokus på høj faglighed med godt uddannet personale, men også gennem en demensvenlig indretning at skabe de bedst mulige og trygge forhold for vores demensramte.

Venstre ønsker at udbygge samarbejdet med relevante foreninger med netværk, der kan støtte de pårørende med kontakt til andre i samme situation.

Venstre ønsker, at der laves en reel vurdering af, hvor mange pladser på fx skærmede demensafdelinger, der fremover vil være behov for, herunder om vi har de rette tilbud til yngre med demenssygdomme i kommunen.

I Venstre ønsker vi, at Sønderborg Kommune fortsat skal være helt i front med udviklingen inden for demens, så vi gennem kontinuerlig efteruddannelse af det faglige personale sikrer høj faglighed og kvalitet i vores tilbud til demensramte og deres pårørende.

Akutpladser og det nære sundhedsvæsen

Der bliver flere ældre borgere, og flere borgere har en eller flere kroniske sygdomme. Der er brug for at kommunen og regionen i fællesskab sikrer langt mere sammenhæng i behandlingsforløb, og at overgangen mellem sygehus, akutplads og hjem sker bedre end i dag. Det faglige samarbejde mellem sygehus og kommunen skal også styrkes, og der skal arbejdes for, at flere opgaver kan løftes i det nære sundhedsvæsen i tæt kontakt med egen læge.

Samarbejdsmodeller, som dem vi kender fra eksempelvis Esbjerg, med udkørende teams, der arbejder på tværs af sygehus og kommune, skal afsøges i Sønderborg. Dertil skal det samarbejde som Nordsjællands hospitaler har haft med kommunerne i det område, for at reducere genindlæggelser, sårintektioner og dødelighed blandt ældre medicinske patienter i den kritiske udskrivelsesfase, tages med ind som inspiration, så kvaliteten løftes og sammenhængen forbedres for den enkelte borger.

Digitale løsninger og IT-tryghed

Stadig flere ydelser leveres via online selvbetjening. Under Covid-19 har især mange ældre været stærkt udfordrede, og de erfaringer skal udnyttes, så de ældre i fremtiden får større tryghed i anvendelsen af IT i hjemmet. Det kan være anmodninger om hjælp, til bestillinger af medicin eller ydelser, reservationer eller konsultationer.

Der er behov for at udvikle gode digitale skærmløsninger i forbindelsen mellem plejepersonalet og den ældre, som modtager personlig og praktisk hjælp.

Og det skal også sikres, at kommunes digitale løsninger i højere grad er brugervenlige – også for ældre svagtseende og mennesker med et handicap.

Vi møder mennesker i øjenhøjde

Venstre vil arbejde for, at Sønderborg Kommune er en kommune, som møder de ældre på de ældres præmisser. Vi har fokus på det gode og aktive liv som seniorer, hvad enten man bor i eget hjem, eller man bor på plejehjem.

De fleste ønsker at kunne klare sig selv i eget hjem så længe som muligt, derfor understøtter Venstre initiativer, som styrker dette ønske. Hjælpen og plejen skal passe til den enkeltes behov og understøtte en værdig og respektfuld pleje og omsorg.

Brugerdemokrati og whistleblowerordning

Vi skal hele tiden lære af fejl og sikre, at ældreområdet løftes. Og derfor skal vi ikke bare handle på den triste sag om massivt svigt på Guderup Plejecenter, vi skal også lære af den, så vi kan undgå, at sådanne fejl sker igen.

V Venstre ønsker:

- ✓ at ældre skal kunne blive i egen bolig så længe, det ønskes
- ✓ kvalitetsservice med god mad, rengøring og hygiejne
- ✓ friplejehjem og mere frit valg for de ældre i kommunen
- ✓ flere seniorenede boliger med sociale fællesskaber med særlig omsorg og serviceydelser
- ✓ et aktivt seniorliv med motion, gode sociale relationer og oplevelser i fællesskabet
- ✓ faste teams med færre velkendte medarbejdere om den enkelte, mere tryghed
- ✓ værdig omsorg og mere faglig kvalitet med bedre ledelse, medarbejderudvikling og arbejdsmiljø
- ✓ plejehjemsbestyrelser, som kan sikre værdig ældrepleje med nærvær og omsorg
- ✓ at udbygge brugertilfredshedsundersøgelser, som skal offentliggøres
- ✓ forebyggelse af ensomhed i hele ældresektoren med flere frivillige støttepersoner
- ✓ støtte til demensramte samt aflastning af de pårørende
- ✓ øget brug af digitale løsninger med særligt fokus på, at det skal være nemt og trygt for de ældre
- ✓ at skabe mere liv og aktivitet på vores plejehjem med haver, vild natur, dyr og andre rammer om de ældre og plejehjemmet, der sikrer mere hjem og mindre institution
- ✓ pargaranti for ældre, så de kan blive sammen - også på et plejehjem

Vi ønsker derfor – udover at styrke og omorganisere ældreområdet generelt, bl.a. også at indføre en whistleblowerordning, som vil give de ansatte mulighed for at melde ind til kommunen uden at medarbejderen skal frygte for sit job.

Det handler ikke om at by-passe eller underkende den lokale ledelse, men derimod om at sikre, at der er nogen at gå til, hvis ledelsen ikke lytter, eller hvis der foregår ting, der ikke er acceptable. Det er muligheden for at fange sager, som ellers ikke ville se dagens lys.

Pårørende skal have samme mulighed for at henvende sig, så de

pårørende trygt kan henvende sig uden at frygte for, at det skader samarbejdet omkring deres ældre pårørende.

Høj standard på boliger

Vi vil prioritere et godt arbejdsmiljø, hvor trivsel, lavt sygefravær og attraktive arbejdspladser fortsat har højt fokus på såvel ældre som handicap- og psykiatriområdet.

Gennem de senere års mange nybyggerier og renoveringer af vores pleje-, handicap-, og psykiatriboliger har vi sikret en meget høj standard. De seneste ombygninger af plejecenter Mølleparken og Gråsten indeholder både plejeboliger og ældreboliger samt et stort aktivitetscenter.

For Venstre er det afgørende, at vi fastholder den høje standard med moderne og velindrettede pleje- og handicapboliger. Vi vil også i fremtiden være helt på forkant med behovet for nye ældreboliger, så antallet af boliger udvides i takt med behovet.

Måltiderne er livskvalitet

Velsmagende og god mad skal prioriteres højere. Der har været kritik af maden. Der har været for langt fra køkkenet til borgerne. Heldigvis har vi sikret flere muligheder for forskellig mad, men vi ser fortsat rum for forbedringer.

Den mad, som bringes ud til hjemmeboende ældre, og den mad, som serveres for beboere på plejecentrene, skal være et højdepunkt på dagen. Men også fællesskabet om tilberedningen af maden har stor betydning. Derfor skal der også være køkkener på alle plejehjem og centre.